

Edward Szafrowski

Posoborowe prawodawstwo
kościelne : 18. Wspólna Deklaracja
pap. Pawła VI i Athenagorasa I
Patriarchy Ekumenicznego
publicznie odczytana przez J. E. Jana
Willebrands'a (28 października 1967
r.) Sekretarza Jedności Chrześcijan

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 12/1-2, 334-337

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„quid ultra imponatur... oneris quam haec necessaria”¹⁰.

Itaque simul spe et caritate moti, simul assidua precatione subnixi, simul denique unicum illud necessarium¹¹ exoptantes, cui cetera omnia subiciantur oportet, iter nostrum non tantum pergemus, sed etiam intendemus, in nomine Domini.

Die XXV m. Iulii anno Domini MCMLXVII.

chowym, w karności kościelnej, w teologii⁹. A celem naszym będzie osiągnięcie zgodności w jasnym i szczerym wyznaniu każdej prawdy objawionej. Ale żeby przywrócić i zachować łączność i jedność należy bardzo pilnie uważać aby „nie nakładać żadnego ciężaru nadto, co jest konieczne”¹⁰.

Dlatego też z nadzieją i miłością, wsparci nieustanną modlitwą, będziemy dążyć do tego, co jedynie konieczne i czemu wszystko inne należy podporządkować. Po tej drodze nie tylko będziemy kroczyć, ale nawet kroku przyspieszać, w imię Pańskie.

Dnia 25 lipca 1967 r.

18.

WSPÓLNA DEKLARACJA

pap. Pawła VI i Athenagorasa I Patriarchy Ekumenicznego publicznie odczytana przez J. E. Jana Willebrands'a (28 października 1967 r.) Sekretarza Jedności Chrześcijan

DECLARATIO COMMUNIS

Pauli Papae VI et Athenagorae I Patriarchae Oecumenici, a Exc. mo P. D. Ioanne Willebrande, ab actis Secretario ad unitatem Christianorum fovendam, publice lecta

(59 (1967) 1054—1055)

Le Pape Paul VI et le Patriarche Oecuménique Athénagoras I rendent grâce dans l'Esprit Saint à Dieu, auteur et consommateur de toute oeuvre bonne, de ce qu'Il leur a permis de se rencontrer encore une fois dans la sainte ville de Rome, afin de prier ensemble avec les Evêques du Synode de l'Eglise catholique romaine et avec

Papież Paweł VI i Patriarcha Ekumeniczny Athenagoras I składają dzięki w Duchu Świętym Bogu — sprawcy i wykonawcy każdego dobrego dzieła, że pozwolił im na jeszcze jedno spotkanie w Świętym mieście Rzymie, aby modlić się wspólnie z Biskupami Synodu Kościoła Rzymsko-katolickiego oraz z wiernym ludem tego miasta,

¹⁰ Cfr. Act. 15, 28; Decr. de oecumenismo *Unitatis redintegratio*, n. 18.

¹¹ Cfr. Luc. 10, 42.

le peuple fidèle de cette ville, de se saluer l'un l'autre d'un baiser de paix et de s'entretenir dans un esprit de charité et de franchise fraternelle.

Tout en reconnaissant que dans la marche vers l'unité de tous les chrétiens un long chemin reste encore à parcourir et que, entre l'Eglise catholique romaine et l'Eglise orthodoxe, il existe encore des points à éclaircir et des obstacles à surmonter avant d'arriver à l'unité dans la profession de foi nécessaire au rétablissement de la pleine communion, ils se réjouissent du fait que leur rencontre ait pu contribuer à faire que leurs Eglises se redécouvrent encore davantage comme Eglises soeurs.

Dans les prières qu'ils ont offertes, dans leurs déclarations publiques et dans leur entretien privé, le Pape et le Patriarche ont voulu souligner leur conviction, qu'une contribution essentielle pour la restauration de la pleine communion entre l'Eglise catholique romaine d'une part et l'Eglise orthodoxe d'autre part est à trouver dans le cadre du renouveau de l'Eglise et des chrétiens, dans la fidélité aux traditions des Pères et aux inspirations du Saint-Esprit, qui reste toujours avec l'Eglise.

Ils reconnaissent que le véritable dialogue de la charité qui doit être à la base de toutes leurs relations entre eux mêmes et entre leurs Eglises doit être enraciné dans une fidélité totale à l'unique Seigneur Jésus Christ et dans un respect mutuel de leurs propres traditions. Tout élément qui peut renforcer les liens de charité, de communion et activité commune est une cause de joie spirituelle et est

aby się wzajemnie pozdrowić pocałunkiem pokoju i porozmawiać w duchu miłości i braterskiej szczerości.

Mając pełną świadomość, że w dążeniu do jedności wszystkich chrześcijan pozostaje jeszcze długa droga do przebycia i że między Kościołem Rzymsko-katolickim a Kościołem Prawosławnym istnieją w dalszym ciągu punkty wymagające wyjaśnienia oraz przeszkody, które należy pokonać przed osiągnięciem jedności w wyznaniu wiary, koniecznej dla przywrócenia pełnej wspólnoty — cieszą się z faktu, że spotkanie ich mogło się przyczynić do wzajemnego, ponownego i pełniejszego odkrycia przez oba Kościoły, że są one siostrzanymi Kościołami.

W modlitwach jakie zanieśli (do Boga), w publicznych deklaracjach i w prywatnej rozmowie, Papież i Patriarcha chcieli podkreślić swe przesvědzenie, że tym, co może w sposób istotny przyczynić się do przywrócenia pełnej wspólnoty między Kościołem rzymsko-katolickim z jednej strony, a Kościołem prawosławnym z drugiej jest odnowa Kościoła w wierności tradycjom Ojców i natchnieniem Ducha Św., który zawsze pozostaje w Kościele.

Przyznają oni, że prawdziwy dialog miłości, jaki winien stanowić podstawę wszelkich stosunków między nimi samymi i między ich Kościołami, musi mieć swe źródło w całkowitej wierności jednemu Panu, Jezusowi Chrystusowi, oraz we wzajemnym poszanowaniu ich własnych tradycji. Każdy czynnik mogący wzmocnić więzy miłości, wspólnoty i wspólnego działania — jest przyczyną radości duchowej i winien być rozwijany; to zaś co może

à promouvoir ; ce qui peut nuire à cette charité, communion et activité, commune est à éliminer avec la grâce de Dieu et la force créatrice de l'Esprit Saint.

Le Pape Paul VI et le Patriarche Oecuménique Athénagoras I sont convaincus que le dialogue de la charité entre leurs Eglises doit porter des fruits de collaboration désintéressée sur le plan d'une action commune au niveau pastoral, social et intellectuel, dans un respect mutuel de la fidélité des uns et des autres à leurs propres Eglises. Ils souhaitent que des contacts réguliers et profonds puissent se faire entre pasteurs catholiques et pasteurs orthodoxes pour le bien de leurs fidèles. L'Eglise catholique romaine et le Patriarcat oecuménique sont prêts à étudier les manières concrètes de résoudre les problèmes pastoraux, surtout en ce qui concerne les mariages entre catholiques et orthodoxes. Ils souhaitent une meilleure collaboration dans les oeuvres de charité, pour aider les réfugiés et ceux qui souffrent, et pour promouvoir la justice et la paix dans le monde.

Afin que des contacts fructueux entre l'Eglise catholique romaine et l'Eglise orthodoxe puissent être préparés, le Pape et le Patriarche donnent leur bénédiction et leur appui pastoral à tout effort de collaboration entre professeurs catholiques et orthodoxes dans le domaine de l'étude de l'histoire, des traditions des Eglises, de la patristique, de la liturgie, et d'une présentation de l'Evangile qui corresponde à la fois au message authentique du Seigneur et aux besoins et aux espérances du monde d'aujourd'

szkodzić tej miłości, wspólnocie i współdziałaniu, winno być usuwane za łaską Bożą i mocą stwórczą Ducha Świętego. tego.

Papież Paweł VI i Patriarcha Eku­mniczny Athenagoras I są przekonani, że dialog miłości między ich Kościołami powinien przynieść owoce bezinteresownej współpracy na płaszczyźnie wspólnego działania pasterskiego, społecznego i intelektualnego, we wzajemnym poszanowaniu wierności tak jednych, jak i drugich dla ich własnych Kościołów. Obydwaj wyrażają pragnienie, aby mogły być utrzymane regularne i głębokie kontakty między pasterzami katolickimi i pasterzami prawosławnymi dla dobra ich wiernych. Kościół rzymsko-katolicki i Patriarchat ekumeniczny gotowi są do przestudowania (zbadania) konkretnych sposobów rozwiązania problemów duszpasterskich, szczególnie w tym co dotyczy małżeństw między katolikami i prawosławnymi. Pragną lepszego współdziałania w akcji charytatywnej, celem niesienia pomocy uchodźcom i tym którzy cierpią, jak również dla umocnienia sprawiedliwości i pokoju w świecie.

Aby mogły być przygotowane owocne kontakty między Kościołem rzymsko-katolickim i Kościołem prawosławnym, Papież i Patriarcha udzielają swego błogosławieństwa i swego pasterskiego poparcia każdemu dążeniu do współpracy między profesorami katolickimi i prawosławnymi w dziedzinie studiów nad historią, tradycjami Kościołów, w dziedzinie patrystyki, liturgii i takiego przedstawienia Ewangelii, jakie odpowiadałoby zarazem autentycznemu Przepowiadaniu, jak i potrzebom

hui. L'esprit qui doit animer ces efforts est un esprit de loyauté à la vérité et de compréhension mutuelle, dans le désir effectif d'éviter les rancunes du passé et toute espèce de domination spirituelle ou intellectuelle.

Paul VI et Athénagoras I rappellent aux autorités des nations et à tous peuples du monde la soif de paix et de justice qui se trouve dans le coeur des hommes. Au nom du Seigneur ils les implorent de chercher tout moyen pour promouvoir cette paix et cette justice dans tous les pays du monde.

oraz nadziejom współczesnego świata. Duch, który winien ożywiać te wysiłki jest duchem lojalności wobec prawdy i wzajemnego zrozumienia, w skutecznym pragnieniu unikania uprzedzeń powstałych w przeszłości i jakiegokolwiek chęci dominacji duchowej czy intelektualnej.

Paweł VI i Athenagoras I przypominają rządzącym państwami i wszystkim narodom świata pragnienie pokoju i sprawiedliwości, jakie żywi serce ludzkie. W imię Pana błagają ich o poszukiwanie każdego sposobu dla umacniania tego pokoju i tej sprawiedliwości we wszystkich krajach świata.

19.

PRYMAS POLSKI

Dekret zezwalający na Mszę św. wotywną o Matce Bożej we wszystkie soboty

N. 685/68/P

Vigore specialissimarum facultatum a Sancta Sede Nobis tributarum, praesentibus Litteris, attentis peculiaribus conditionibus vitae religiosae in Polonia atque actualis actionis pastoralis „*Cruciatae Caritatis*” sub patrocinio Beatae Mariae Virginis Reginae Poloniae benigne concedimus, ut in omnibus ecclesiis et oratoriis tam publicis quam semipublicis in toto Poloniae territorio, Missa vespertina omnibus sabbatis de B. Maria Virgine Reginae Poloniae „*Praeposuit eam Dominus*”, vel etiam pro tempore „*Gaudeamus*” diei 3 Maii ad modum votivae II classis iuxta praescripta *Novi Rubricarum Codicis*, celebrari possit. Conditione tamen servata, ut praedictae Missae cum aliqua devotione mariali iungentur

Na mocy specjalnych uprawnień, przyznanych Nam przez Stolicę Ap., niniejszym pismem — biorąc pod uwagę szczególne warunki życia religijnego w Polsce oraz obecną akcję duszpasterską „*Krucjata miłości*”, prowadzoną pod opieką Matki Najświętszej Królowej Polski — zezwalamy na odprawianie we wszystkich kościołach i kaplicach tak publicznych jak i półpublicznych na terenie całej Polski we wszystkie soboty Mszy św. wieczornej o Najśw. Maryi Pannie Królowej Polski „*Praeposuit eam Dominus*”, lub na razie „*Gaudeamus*”, z dnia 3 maja — jako wotywy II klasy, zgodnie z nowym Kodeksem Rubryk. Warunkiem jednak korzystania z tego indultu jest łączenie z tą Mszą św. jakiegoś nabożeństwa maryjnego oraz uzyskanie od